

MİKRO YAZILIM – ÜRETİM MALİYET DAĞITIMI VE MUHASEBELEŞTİRME

1. Senaryo ve Maliyet Verileri

Bir önceki dokümanımızda üretim hareket girişlerini ve reçeteye bağlı hammadde maliyetlerini oluşturmuştuk. Şimdi ise işçilik ve genel giderlerin ürünlere nasıl dağıtılacağını inceleyeceğiz.

Örnek ürünlerimiz şunlardır:

- **X100:** KISA KOL VANA
- **X118:** UZUN KOL VANA
- **X120:** ÇİFT BİLYELİ VANA

Mevcut üç ürünümüz için harcanan hammadde maliyetleri farklıdır. Örneğin uzun kol vanada kullanılan metal miktarı daha fazladır. Çift bilyeli vanada ise ekstra 20 adet bilye montajı yapıldığı için hem malzeme hem de işçilik maliyeti daha yüksektir.

Dönem Sonu Giderlerimiz (Varsayım): Fabrikamızda 3 ürün üretilen dönem kapattığımızı ve aşağıdaki giderlerin oluştuğunu varsayalım:

- **Genel Giderler (730):**
 - Elektrik, Doğalgaz, Yemek vb.: 100 TL
 - Amortisman ve Kira: 250 TL
 - **Toplam Genel Gider: 350 TL** (Örnekte kolaylık olması için 500 TL üzerinden hesaplayacağız)
- **İşçilik Giderleri (720):**
 - Vana kollu üretim personeli: 500 TL
 - Çift bilyeli montaj personeli: 300 TL
 - **Toplam İşçilik Gideri: 800 TL**

2. Muhasebe Entegrasyon Ayarları

Dağıtım işlemleri genel muhasebe üzerinden yapıldığı için, **Firma Tanıtım Kartı** içerisinde üretim muhasebe kodlarının eksiksiz girilmesi gerekmektedir.

Bu hesaplar gerçek 720 ve 730 hesaplar olabileceği gibi, dönem sonu yansıtma işlemlerinde kolaylık sağlaması adına geçici hesaplar (Örn: 900'lü nazım hesaplar) üzerinde de yapılandırılabilir. Dönem sonunda gerçekleşen rakamlar bu hesaplara TL değeri olarak girilip, dağıtım sonrası silinebilir.

Biz örneğimizde doğru (gerçek) hesapları kullanacağız. Firma Tanıtım Kartı'ndaki "**Üretim Muhasebe Kodları**" sekmesine gelerek ilgili hesapları tanımlıyoruz.

(Firma tanıtım kartı üretim hesapları sekmesi)

Ekranın üst kısmında yer alan İşçilik ve Genel Gider hesapları ile Yansıtma Hesapları (721, 731) da mutlaka girilmelidir.

Önemli Not:

- İşçilik hesapları en fazla 5 adet,
- Genel gider hesapları en fazla 5 adet tanımlanabilir.

(İşçilik hesap kodları tanımlama alanı)

Firma : 0 - FIRMA / Mali yıl : 2024				
Muhasebe kodları Standart Direkt İşçilik Maliyet Parametreleri Standart Genel Üretim Maliyet Parametreleri Fali Maliyet Parametreleri UFRS hesap kodları				
Türü (Açıklaması)	Birliği Muhasebe Kodu	Yansıtma Muhasebe Kodu	Aktif Standart Temel Maliyet TL	
GENEL GIDER DAGITI	730.01	731.01	1,00	
			0,00	
			0,00	
			0,00	
			0,00	

(Genel gider hesap kodları tanımlama alanı)

Maliyetler iş emirleri üzerinden hesaplanacağı için, İş Emri Kartları'nda da muhasebe grup kodlarının dolu olması zorunludur.

3. Dağıtım Anahtarları ve Puanlama Mantığı

Giderlerin ürünlere ne oranda dağıtılacağını belirlemek için **Ürün Tanıtım Kartı** üzerinde işçilik ve genel gider çarpanları (Puanları) tanımlanır.

MikroFiy Kurumsal kaynak planlaması 16.33e - SIRA SIRA 2024 / Eylül-1

mikro YAZILIM **mikrogrup** VERİ TABANI SIRAY MALİ YIL 2024 FIRMA ŞUBE FIRMA ANA MERKEZ TAHAKKUK AYI Eylül TAHAKKUK NO 1

Temel Modüller Sektörel Hızlı Erişim

Stok Yönetimi Hizmet ve Masraf Yönetimi Satınalma ve Tedarik Yönetimi Satış ve Müşteri Yönetimi Finans Yönetimi Bütçe Yönetimi Genel ve Sabit Kıymetler Muhasebesi Yönetimi Personel Yönetimi Üretim Yönetimi

Ürün Tanıtım

Ürün Tanıtım Kartı (231100) Ürün Görsel Reçete Hazırlama (239999) Master Reçete Tanımlama (231400) Ürün Reçetesi (231200) Ürün Reçetesi (Renk ve/veya Beden Detaylı) (2) Ürün Reçetesinde Toplu Stok Değişime (23160) Ürün Ağacı İzleme (239998)

Üretim Planlama ve İzleme İlk Madde ve Malzeme Tedarik Planlama ve İzleme İş Emirleri Evraklar Operasyonlar Raporlar Listeler Maliyet Muhasebesi Standart Maliyetlendirme Üretim Dönem Kapanış ve Açılış Muhasebe Fişleri

Dış Ticaret Yönetimi Karar Destek Sistemi Express Aktarım Fatura İşlemleri Ayarlar ve Genel Tanımlar Bildirgeler Beyannameler ve Yazışmalar Son kullarılar

© Mikro Yazılım m.tr / 0850 225 10 10 ile i

Ürün rota tanımlama Ürün sarfiyat kartı

X100 / SNG KISA KOLA VANA

Ürün tanıtım kartı Direkt İşçilik Maliyet Çarpanları Genel Üretim Maliyet Çarpanları

Ürün kodu X100 Ürün ismi SNG KISA KOLA VANA Ürün tipi Stoklanan Yanı Ürün veya Ürün

Max. fire % 0,00 Min. fire % 0,00

Parti miktarı 0 Safha ID 1,00 Üretim ortak çarpanı 1,00 Üretim şekli Sipariş bazında üretim

Form dosya adı Excel dosya adı

Öngörülen depo Genel Öngörülen iş merkezi

Öngörülen muhasebe grup kodu

Sorumluluk merkezi Kodu Sorumluluk merkezi adı

Master kalp kodu Master kalp adı

Sabit mlyt.veya Ana ürün mlyt.çarpanı Fason maliyeti

Toplam Direkt İşçilik Maliyeti Toplam Genel Üretim Maliyeti

Toplam Sabit maliyet(firmada irt.) Toplam Sabit maliyet(fasonda irt.)

Reçete asil ismi Reçete alternatif ismi Reçete diğer ismi(1) Reçete diğer ismi(2) Reçete diğer ismi(3) Öngörülen reçetesi

(Ürün kartındaki dağıtım çarpanları sekmesi)

Dağıtım puanlarını belirlerken ürünün zorluk derecesi, harcanan zaman veya enerji gibi kriterler baz alınır. Örneğimizdeki puanlamayı şu şekilde kurgulayalım:

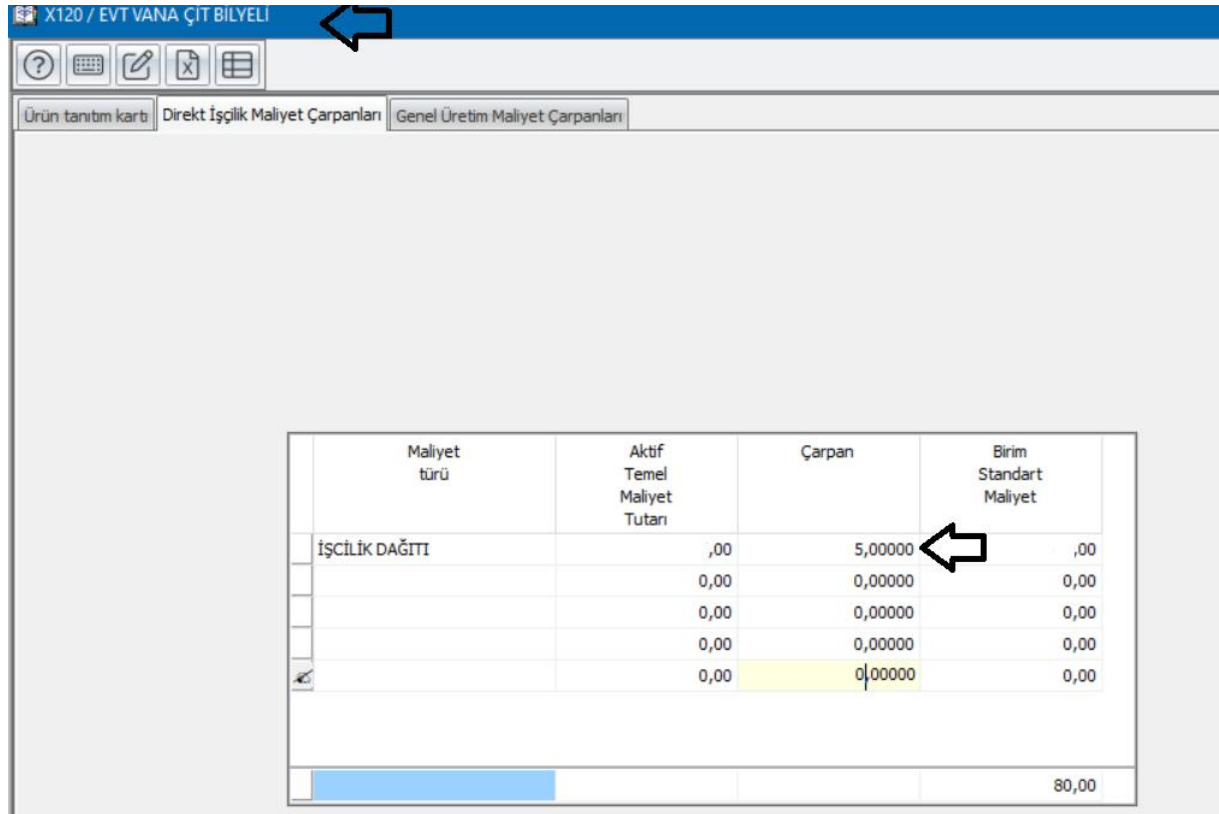
A. Genel Gider Puanlaması (Toplam 10 Puan):

- **X100:** 3 Puan
- **X118:** 3 Puan
- **X120:** 4 Puan

B. İşçilik Puanlaması (Toplam 10 Puan):

- **X100:** 2 Puan
- **X118:** 3 Puan
- **X120:** 5 Puan

Ürün kartlarına bu girişleri yapalım. Örnek olarak X120 ürününün kartını inceleyelim:

Maliyet türü	Aktif Temel Maliyet Tutarı	Çarpan	Birim Standart Maliyet
İŞÇİLİK DAĞITI	,00	5,00000	,00
	0,00	0,00000	0,00
	0,00	0,00000	0,00
	0,00	0,00000	0,00
	0,00	0,00000	0,00
	0,00	0,00000	0,00
			80,00

(X120 ürün kartı dağıtım çarpanları girişi)

4. Maliyet Hesaplama Mantığı

Sistem, girdiğimiz toplam gideri toplam puana bölerek "**Birim Puan Maliyetini**" bulur ve her ürüne kendi puanı kadar maliyet yükler.

Senaryo Verileri:

- Genel Gider Toplamı: **500 TL**
- İşçilik Gider Toplamı: **800 TL**
- Toplam Puan (Her bir gider türü için): **10**

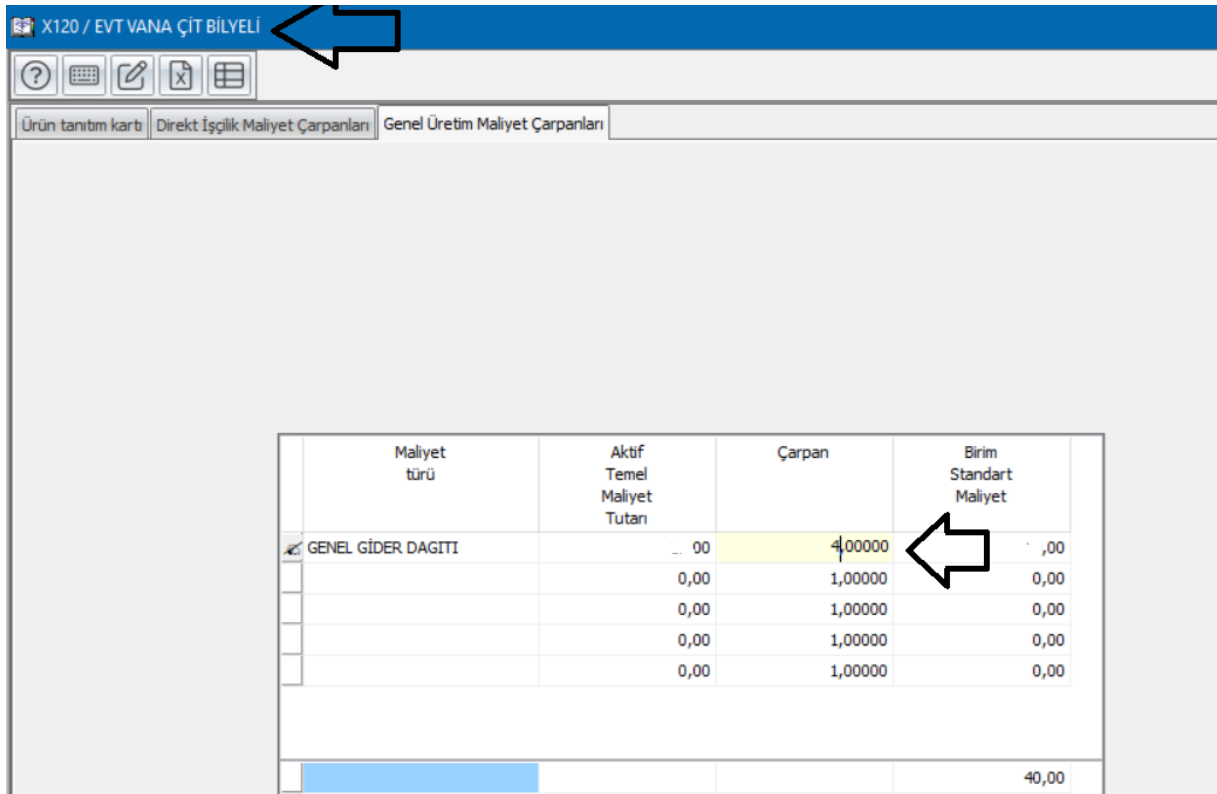
Hesaplama:

- **Genel Gider Birim Maliyeti:** 500 TL / 10 Puan = **50 TL** (Her 1 puan için)
- **İşçilik Birim Maliyeti:** 800 TL / 10 Puan = **80 TL** (Her 1 puan için)

X120 Ürünü İçin Maliyet Yükleme:

- Genel Giderden Payı: 4 Puan x 50 TL = **200 TL**
- İşçilikten Payı: 5 Puan x 80 TL = **400 TL**

Ayrıca Yarı Mamuller için de bir dağıtım çarpanı verilmesi gerekmektedir. Örneğimizde yarı mamullere **1 Puan** çarpan değeri verilmiştir.

Maliyet türü	Aktif Temel Maliyet Tutarı	Çarpan	Birim Standart Maliyet
GENEL GİDER DAGITI	0,00	1,00000	0,00
	0,00	1,00000	0,00
	0,00	1,00000	0,00
	0,00	1,00000	0,00
	0,00	1,00000	0,00
	0,00	1,00000	0,00
			40,00

(Dağıtım sonrası beklenen değer tablosu)

XX01 / VANA METAL GÖVDESİ

Ürün tanım kartı

Direkt İşçilik Maliyet Çarpanları

Genel Üretim Maliyet Çarpanları

Maliyet türü	Aktif Temel Maliyet Tutarı	Çarpan	Birim Standart Maliyet
İŞÇİLİK DAĞITIMI	16,00	1,000000	16,00
	1,00	0,000000	0,00
	1,00	0,000000	0,00
	1,00	0,000000	0,00
	1,00	0,000000	0,00
	1,00	0,000000	0,00
			16,00

(Yarı mamul dağıtım çarpanı girişi)

5. Dönem Sonu Kapanış ve Maliyetlendirme

Dönem sonunda (veya maliyetlendirme yapılacağı zaman) ilgili İş Emirlerinin statüsü "**KAPALI**" konuma getirilmelidir.

İş emri tanıtım kartı

TEMEL BİLGİLER

Kodu	KSU_01	?
Adı	UZUN KOL ÜRETİM İŞ EMRİ	?
Bağlı firma no	0	?
Şubesi	0	?

Resim için sağ tıklayın

Detay bilgileri

İş emri tanıtım kartı

Planlama kaynağı		
Safha ID		
Batch ID	0	
Fason var mı?	Hayır	
İş emri tipi	Üretim iş emri	
İş emri durumu	Kapanmış	
Muhasebe grup kodu	01	
Proje kodu	Proje adı	?
Sorumluluk me	Sorumluluk me	?
Planlanan baş Saati	23.09.2024	00:00:00
Planlanan bitiş Saati	23.09.2024	00:00:00
Üretilen stok kodu		
Üretilen stok ismi		
Üretilen miktar	0	
İş emri açılış tarihi	19.09.2024	
İş emri aktifleşme tarihi		

Analiz / Bağlantı / Operasyon

(İş emri kapama işlemi)

Kapatılan iş emirleri için **Standart Maliyet Sistemi (Maliyetlendirme)** çalıştırılır. Bu işlem iki aşamada gerçekleşir:

- Stok Hareket Maliyetlendirme:** Düzensiz stok hareketlerini düzenler ve hammadde maliyetlerini netleştirir.
- Üretim Giriş Fişi Maliyetlendirme:** Gider çarpanlarını dağıtarak, ürün giriş fişlerine (Mamul maliyetine) işçilik ve genel giderleri yansıtır.

Maliyet Muhasebesi

Standart Maliyetlendirme

- Stok Hareketlerini Maliyetlendirme ve Muhasebeleştirir 1
- Gerçekleşen Muhasebe Değerleri ile Yeni Temel Maliye 2
- Yeni Temel Maliyet Değerleri ile Üretim ve Stok Hareketi 3
- Satılan Mal Maliyetini Muhasebeleştirme (239055) 4
- Yukarıdaki Tüm Standart Maliyetlendirme İşlemlerini Sırasıyla Çalıştır
- Üretim Dönem Kapanış ve Açılış Muhasebe Fişlerini Oluştur

BU MENÜ YUKARIDAKİLERE GÖRE İŞLEMLERİ GERÇEKLEŞTİRECEKTİR

BANKA

0 TL
0 USD
0 EUR

TOPLAM STOK DEĞERİ

KAZANÇ

SATIŞLAR

SATIŞLAR(TUTARSAL)

(Maliyetlendirme çalıştırma menüsü)

İşlem tamamlandığında, Ürün Giriş Fişleri verilen çarpanlara göre güncellenmiş olacaktır.

Örnek Ürün X100 Maliyet Analizi:

YAZILIM YAZILIM MALİ YIL 2024

Temel Modüler Sektörel Hızlı Erişim

- Stok Yönetimi
- Hizmet ve Masraf Yönetimi
- Satınalma ve Tedarikçi Yönetimi
- Satış ve Müşteri Yönetimi
- Finans Yönetimi
- Bütçe Yönetimi
- Genel ve Sabit Kıymetler Muhasebesi Yönetimi
- Personel Yönetimi
- Üretim Yönetimi
 - Ürün Tanıtım
 - Üretim Planlama ve İzleme
 - İlk Madde ve Malzeme Tedarik Planlama ve İzleme
 - İş Emirleri
 - Evraklar
 - Üretim Hareket Fişleri
 - Üretim Çıkış Fişi (233110)
 - Ürün Giriş Fişi (233210)
 - Üretimden İade Giriş Fişi (233120)

Ürün Giriş Fişi (233210) Evrak detayları

Evrak no 4 Tarih 19.09.2024

Belge no Tarih 19.09.2024

İş emri kodu KS_İS_01_2024

İş emri ismi KISAKOL VANA ÜRETİM İŞ EMRİ

Kodu	İsmi	İş merkezi kodu	Depo	Miktar	Br	Birim malzeme maliyeti	Toplam malzeme maliyeti	Birim genel üretim maliyeti	Toplam genel üretim maliyeti	Birim işçilik maliyeti	Toplam işçilik maliyeti
X100	SNG KISA KOLA VANA		Merkez dep	5,00000		62,00	310,00	30,00	150,00	32,00	160,00

(X100 ürün giriş fişi detayları)

Örnek Yarı Mamul Maliyet Analizi:

Ürün Giriş Fişi (233210) Evrak detayları

Evrak no 2 Tarih 19.09.2024

Belge no Tarih 19.09.2024

İş emri kodu KSK_01

İş emri ismi KISA KOL ÜRETİM İŞ EMRİ

Kodu	İsmi	İş merkezi kodu	Depo	Miktar	Br	Birim malzeme maliyeti	Toplam malzeme maliyeti	Birim genel üretim maliyeti	Toplam genel üretim maliyeti	Birim işçilik maliyeti	Toplam işçilik maliyeti
KK01	VANA KOLU KISA		Merkez dep	10,00000		171,50	1.715,00	10,00	100,00	16,00	160,00

(Yarı mamul maliyet detayları)

Sonuç: X100 ürününün toplam maliyeti = **Vana Kolu (Yarı Mamul) + Gövde (Hammadde) + Genel Gider Payı + İşçilik Payı** şeklinde oluşacaktır.

Ürün Kodu	X100	Tarih	19.09.2024
Ürün Adı	SNG KISA KOLA VANA	Miktar	1,00000
Tipi	Asıl	Birim	
Açıklama			

Tipi	Kodu	Adı	Miktar	Birim	Üretim Tüketim	Reçete tipi	Fire yüzdesi	
Stok	XX01	VANA METAL GÖVDESİ	1,00000	ADET	Tüketim	Asıl	0,0000	Merke:
Stok	KK01	VANA KOLU KISA	1,00000	ADET	Tüketim	Asıl	0,0000	Merke:
Stok	BY01	MAVİ VANA BOYASI	0,02000	KİLOGRAM	Tüketim	Asıl	0,0000	Merke:
Stok	BB01	VANA DÖNER BİLYESİ	1,00000	ADET	Tüketim	Asıl	0,0000	Merke:

Sabit maliyetler(firmada ürt.)	62,00
Sabit maliyet(fasonda ürt.)	0,00
Toplam maliyet(hammadde)	67,50
Toplam maliyet(firmada ürt.)	129,50
Toplam maliyet(fasonda ürt.)	67,50
Toplam maliyet(fasonlu ürt.)	129,50

Toplam maliyete, Maliyetli Üretim Reçetesi raporundan veya Stok Kartı hareket föyünden ulaşabiliriz.